

Provinciale Staten van Utrecht

t.a.v. dhr. H. Schoen, Griffier PS

Postbus 80300

3508 TH Utrecht

Betreft: Aanvraag provinciaal inpassingsplan Windpark Lage Weide, gemeente Utrecht

Datum: 28 oktober 2014

Middels deze aanvraag verzoekt Weidewind BV Gedeputeerde Staten van Utrecht om een Provinciaals InpassingsPlan (PIP) vast te stellen voor het realiseren van een windpark van 6 windturbines op industrieterrein Lage Weide in Utrecht. In deze aanvraag worden de belangrijkste kenmerken van het plan beschreven. Verder wordt vooral verwezen naar het reeds opgestelde planMER en de Structuurvisie. Hiervoor wordt in onderstaande brief verwezen naar een aantal bijlagen. Bijlagen 1 t/m 3 zijn vanwege de omvang van de documenten niet meegestuurd. Ze zijn echter openbaar en te vinden zijn op de websites van de gemeente Utrecht en de Commissie MER:

<http://www.utrecht.nl/windenergie/inspraak-19-jun-13-sept-2013/>

<http://www.commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/2724>

Bijlage 4 was niet openbaar en is wel meegestuurd.

1. NAW-gegevens initiatiefnemer

Weidewind BV (samenwerkingsverband van Energie-U en haar zakelijke partners Ecofys, Renewable Energy Factory en BLIX-Consultancy)

p/a Energie-U

Potgieterstraat 26

3532 VS Utrecht

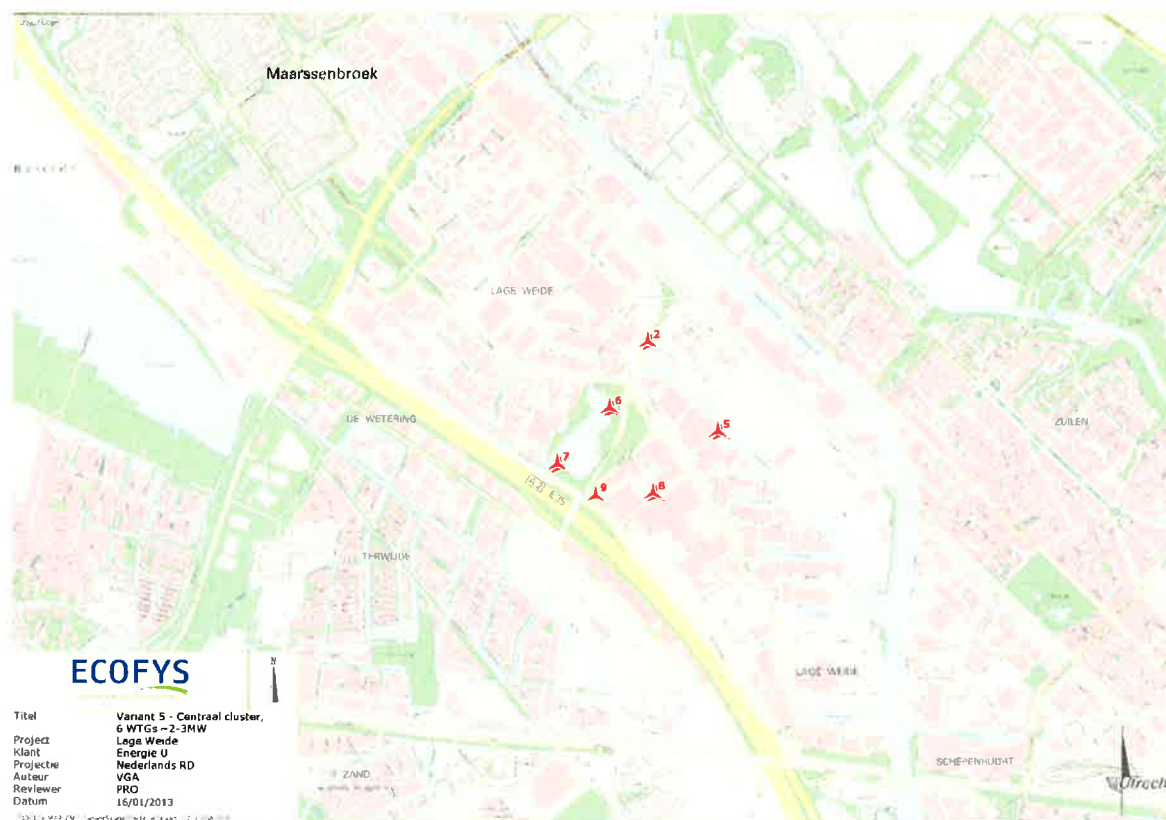
Contactpersoon Simone Maase (vice-voorzitter, portefeuille Windenergie)

Simone@Energie-U.nl

06-15080464

2. Locatie/begrenzing van het project

Het project wordt voorzien op het industrieterrein van Lage Weide in Utrecht. Op de kaart hieronder wordt de windparkopstelling van 6 windturbines weergegeven.

3. Eigendomsgegevens van de gronden voor iedere windturbine;

De 6 windturbines worden op de gronden geplaatst van verschillende participanten in het project. Het betreft 4 windturbines op gronden van bedrijven en 2 op grond van de gemeente:

- WT 2: AVR-Afvalverwerking BV
- WT 5: W.E. Oskam Beheer BV
- WT 6: Gemeente
- WT 7: Gemeente
- WT 8: R.M.A. Beuk (Beuk Horeca)
- WT 9: United Softdrinks BV

Met alle bedrijven zijn grondcontracten getekend (op aanvraag beschikbaar). Met de gemeente Utrecht is in 2013 een samenwerkingsovereenkomst getekend waarin ook de gronden van de gemeente beschikbaar werden gesteld.

4. Afwijzing gemeente

Op verzoek van de gemeente Utrecht heeft Weidewind in de periode 2010-2013 een plan voor een windmolenpark op Lage Weide ontwikkeld. Dit plan is na een openbare procedure als

beste plan geselecteerd door de gemeente en verder uitgewerkt. Het windmolenplan is via een PlanMER procedure uitgebreid getoetst op alle mogelijke aspecten en haalbaar gebleken. Voor het PlanMER, zie bijlage 1. Ook is er een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) uitgevoerd, zie bijlage 2. Daarna is de Structuurvisie Windmolens Lage Weide opgesteld met een voorkeursvariant van 6 windturbines, zie bijlage 3. Op 30 januari 2014 heeft de Gemeenteraad besloten de Structuurvisie Windmolens Lage Weide niet vast te stellen. Door dit Raadsbesluit (zie bijlage 4) weigert de gemeente formeel medewerking te verlenen aan de benodigde ruimtelijke procedure om windmolens op Lage Weide mogelijk te maken.

5. Onderzoek van effecten op de omgeving

Alle mogelijke effecten op de omgeving zijn uitgebreid onderzocht in de MER Windmolenplan Lage Weide en MKBA Windenergie Lage Weide. Hierbij wordt verwezen naar de volledige onderzoeksrapporten (tevens als bijlage opgenomen). Op basis van deze onderzoeken is de Structuurvisie Windmolens Lage Weide opgesteld (zie ook bijlage). In deze Structuurvisie worden de effecten op de omgeving als volgt samengevat:

3.4. Effecten van windmolens op functies op en om Lage Weide

3.4.1. Inleiding

In het bij deze structuurvisie behorende milieueffectrapport (MER) zijn de resultaten neergelegd van onderzoek naar de gevolgen van windmolens op het milieu, gezondheid, cultuurhistorie en landschap. De uitkomsten van het rapport worden overgenomen in deze structuurvisie. In hoofdstuk vier worden aanvullende milieuraandvoorwaarden die naar voren zijn gekomen uit de geluidmeting en het MER gekoppeld aan het uitvoeringstraject van deze structuurvisie. In dit hoofdstuk worden de conclusies over de belangrijkste onderwerpen uit het MER weergegeven.

Er is ook een Maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) gemaakt, die eveneens dient als onderbouwing van deze structuurvisie. Ook de bevindingen uit de MKBA worden beknopt weergegeven.

Na de bespreking van het MER en de MKBA worden in deze paragraaf andere, ruimtelijke effecten van het plaatsen van windmolens besproken.

3.4.2. Duurzame en schone energie

Zowel uit het MER als uit de MKBA blijkt dat windmolens een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de opwekking duurzame en schone energie. In vergelijking met energiewinning door het plaatsen van zonnepanelen in een zonnepark scoren windmolens in de MKBA ronduit positief. Het realiseren van zonnepanelen op particuliere daken, scoort ook goed, en het plaatsen van deze zonnepanelen kan tot eenzelfde milieuwinst (in CO₂) leiden.

De gemeente heeft in dat geval echter weinig grip op realisatie, omdat de voor de realisatie de medewerking van zeer veel individuele huishoudens nodig is. De realisatie kan dan niet in een paar jaar plaatsvinden. Daarmee vormt zonne-energie als alternatief voor dit windpark geen reële optie. Uit de studie naar de potentie voor duurzame energie in de gemeente Utrecht, komt naar voren dat ook de andere vormen van duurzame energie niet in zodanige omvang aanwezig zijn, dat zij windenergie kunnen vervangen. De opwekking van elektriciteit uit biomassa is niet voldoende rendabel. Om die reden wordt een biomassacentrale primair voor de opwekking van warmte gerealiseerd en wordt elektriciteit slechts als 'bijproduct' geproduceerd.

3.4.3. Milieueffectrapport (MER) en de leefomgeving

Naast de bijdrage aan het beperken van de CO₂-uitstoot, hebben windmolens ook andere milieueffecten. In het MER is onderzoek gedaan naar de mogelijke negatieve effecten van windmolens op de leefomgeving. Dit is beschreven aan de hand van effecten voor geluid, gezondheid, slagschaduw en veiligheid.

Geluid en gezondheid

Voor het MER zijn diverse geluidsonderzoeken gedaan en metingen uitgevoerd op acht woonlocaties rondom Lage Weide. Het achtergrondniveau (L₉₅) wordt vaak gehanteerd in

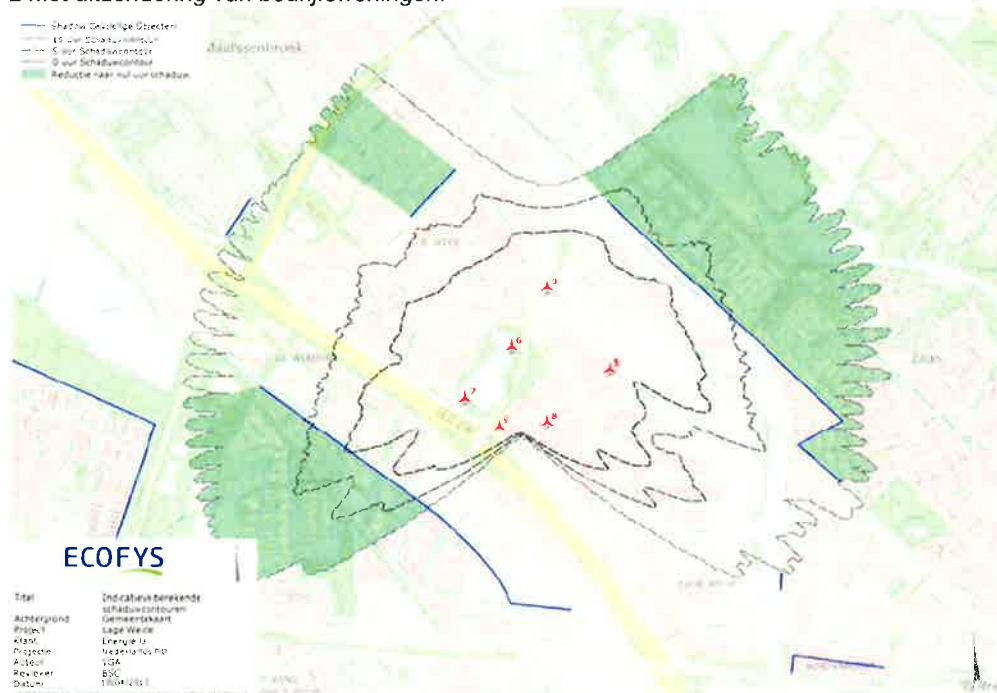
voorschriften om bij vergunningverlening rekening te kunnen houden met het karakter van de omgeving. Uit de berekeningen in het MER blijkt dat overdag en 's avonds op nagenoeg alle meetlocaties rond Lage Weide het achtergrondgeluid niet wordt overschreden door het geluid van windmolens. In de nacht is dat op een aantal stille plekken wel het geval, omdat het omgevingsgeluid in de nacht voor een groot deel wegvalt. Daarbij verdient de nacht extra aandacht, omdat bij te veel geluid de mogelijkheid bestaat dat omwonenden gestoord worden in hun nachtrust. Bij twee van de vijf onderzochte alternatieven in het MER wordt het achtergrondgeluid 's nachts gemiddeld niet overschreden door het geluid van de windmolens; bij de andere alternatieven zijn maatregelen te treffen om het geluid 's nachts tot onder het achtergrondniveau te reduceren. Voor de bedrijfswoningen op Lage Weide is een richtwaarde van 65 dB(A) gehanteerd, omdat deze op een gezondeer bedrijfsterrein liggen. Voor geen van de bedrijfswoningen wordt de richtwaarde overschreden, maar er is wel sprake van een toename van geluid. In het MER is ook het effect van laagfrequent geluid beschreven. De alternatieven zijn getoetst aan een strenge norm die in Denemarken wel wordt gehanteerd en in Nederland (nog) niet. Vier van de vijf alternatieven voldoen aan deze norm.

Slagschaduw

De initiatiefnemer van het plan, Energie-U, heeft aangegeven geen slagschaduw te zullen veroorzaken op woningen op en rondom Lage Weide. Windmolens op Lage Weide krijgen als randvoorwaarde mee dat zij alleen geplaatst mogen worden, indien er een automatische stilstandvoorziening is die de molens stilzet als er slagschaduw op woningen valt. (In figuur 3.3 (pagina 17) is de slagschaduw op woningen in kaart gebracht. De blauwe lijnen laten zien waar de slagschaduw op woningen kan vallen. De stilstandvoorziening moet ervoor zorgen dat er geen slagschaduw optreedt achter de blauwe lijnen, dus in de donkergroene gebieden.)

Slagschaduw kan ook effect hebben op het werkklimaat van werknemers van bedrijven op Lage Weide. Dit speelt bij kantoren die ten noorden van de windmolens staan. Om het effect te verminderen kunnen relatief simpele maatregelen getroffen worden zoals het aanbrengen van zonneschermen of beplanting. Dit aspect moet bij de voorbereiding van de uitvoering nader worden onderzocht, omdat dan bekend is waar precies de molens geplaatst worden en wat de mogelijkheden zijn om de slagschaduw te beperken.

2 Met uitzondering van bedrijfswoningen.

Figuur 3.3 Slagschaduwkaart van alternatief 4

Veiligheid

Bij het in bedrijf hebben van windturbines, is het van belang om te onderzoeken of er (extra) risico's ontstaan met betrekking tot veiligheid als een windturbine faalt. Denk hierbij aan onderdelen die naar beneden kunnen vallen, rotoronderdelen die worden weggegooid of als een windturbine zelf omvalt. Bij de afweging voor veiligheid wordt het ontstaan van potentiële risico's beoordeeld in relatie tot de kwetsbaarheid van een gebied. Voor de berekening van externe veiligheidsrisico's zijn een tweetal begrippen in gebruik: het

plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Bij het plaatsgebonden risico (PR) gaat het om de kans per jaar dat een denkbeeldig persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval, als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd in de nabijheid van een windmolen bevindt. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Het PR leent zich daarmee goed voor het vaststellen van een veiligheidszone tussen een risicobron (inrichting of transportas) en kwetsbare bestemmingen, zoals woningen en grote kantoorgebouwen.

Er is sprake van een knelpunt wanneer binnen een PR 10-5 contour een beperkt kwetsbaar object aanwezig is of wanneer binnen een PR 10-6 contour een kwetsbaar object aanwezig is. De PR 10-5 contour van windmolens ligt op een afstand van ongeveer 35 meter van de voet en de 10-6 ongeveer op een afstand van 150 meter van de voet. Daarnaast vindt er voor zover mogelijk een toetsing plaats aan de afstandseisen met betrekking tot de overige objecten. De toetsing is in deze planfase een indicatie of de situatie toelaatbaar is.

Groepsrisico is relevant zodra er meer dan tien slachtoffers kunnen vallen in geval van een ongeval. De kans dat dit voorkomt in de omgeving van het voorgenomen windpark is erg klein, gezien de relatief lage personendichtheid van het bedrijventerrein Lage Weide. Het groepsrisico zal dan ook laag zijn. In dit stadium van de planvorming is daarom alleen het plaatsgebonden risico in ogenschouw genomen.

In de uitvoeringsfase zal de ligging van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en ook het groepsrisico bepaald worden aan de hand van de windmolenopstelling van de voorkeursvariant.

3.4.4. Milieueffectrapport (MER), overige aspecten

Landschap

Windmolens hebben effect op landschap in het algemeen en het landelijk (ommeland) dan wel stedelijk landschap in het bijzonder. Het effect van windmolens op het landschap van het ommeland is groot. Dit komt door de grootte van de windmolens in combinatie met de openheid van het landschap. Het effect wordt groter naarmate de windmolens hoger zijn en naar mate het oppervlak van de opstelling groter wordt.

Net als in het ommeland is voor het effect op de omliggende wijken de zichtbaarheid en de ervaring van de nabijheid van het windpark bepalend. Hoe meer windmolens zichtbaar zijn en hoe dichterbij ze staan, hoe groter het effect. Ook de hoogte/grootte van de windmolen is van invloed op de mate waarin het effect optreedt. Dit komt doordat hogere windmolens niet als hoger, maar vooral als dichterbij beleefd worden.

Voor het effect op de skyline van Utrecht is de mate waarin de windmolenopstelling als geheel kan worden ervaren en dominantie ten opzichte van de overige elementen van de skyline bepalend. Ruimtelijke clustering, waarbij de windmolens op regelmatige afstand zijn opgesteld, geeft de beste bijdrage aan de skyline van de stad.

Natuur, groen en water

In het MER wordt ingegaan op de aanwezige natuurwaarden op Lage Weide zelf en in de directe omgeving. Lage Weide ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied, de Oostelijke Vechtplassen, ligt op minimaal 2,8 kilometer afstand. Een aparte beoordeling van het effect van de alternatieven op dit gebied is volgens de commissie m.e.r. niet relevant, gezien deze afstand. De belangrijkste aandacht gaat uit naar (trek)vogels en vleemuizen. Van alle soortgroepen zijn significant negatieve effecten uit te sluiten. Het is wel mogelijk dat een soort incidenteel te maken krijgt met het windmolenpark. De kans hierop is klein, doordat het windpark niet op of tussen belangrijke foerageer- en rustgebieden en Natura 2000-gebieden ligt. Lage Weide ligt niet op een essentiële trekroute. Een mogelijk negatief effect van het windmolenpark op toekomstige soorten die zijn verbonden aan deze natuurgebieden is op basis van deze informatie niet te verwachten.

Op Lage Weide zelf komen ook beschermde soorten voor, maar er heeft nog geen uitgebreide natuurinventarisatie plaatsgevonden. Voor de potentiële natuurwaarden is onderzocht wat de kans op verstoring is.

Uit het MER blijkt dat de kans op verstoring het grootst is bij die alternatieven waar sprake is van een spreiding van de windmolens over Lage Weide. Daarnaast is bij plaatsing van de windmolens bij de plas Lage Weide aandacht nodig voor de hier aanwezige natuurwaarden. Voor de waterhuishouding zijn weinig effecten te verwachten. Het gaat om effecten op: kwel of infiltratie, de directe afvoer op oppervlaktewater of riolering en effecten op grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit. Eventuele effecten zijn met maatregelen weg te nemen.

Recreatie

In de omgeving van Lage Weide liggen de recreatiegebieden Noorderpark en de Haarrijnseplas. Het strand van de Haarrijnseplas ligt in de noordoosthoek aan de kant van de Haarrijnse Rading. Hemelsbreed zijn de afstanden respectievelijk circa 3 kilometer

(Maarsseveenseplassen, Gagelbos) en 1,5 kilometer. Deze gebieden zijn voldoende ver weg. De windmolens hebben geen negatieve invloed op de recreatiemogelijkheden in deze gebieden. Ook de recreatiemogelijkheden rond de plas Lage Weide (wandelen, vissen) worden door plaatsing van windmolens niet verminderd.

Archeologie en cultuurhistorie

Een deel van Lage Weide heeft archeologische verwachtingswaarde (zie hoofdstuk 2). Bij plaatsing van windmolens in dit gebied moet daar rekening mee worden gehouden.

Het windpark ligt niet in een gebied met cultuurhistorische waarden. Er worden fysiek geen cultuurhistorische waarden aangetast.

Wel zijn de molens in de nabijheid van het beschermde stadsgezicht Elinkwijk (Zuilen) en het beschermd dorpsgezicht Oud zuilen en Slot Zuylen gepositioneerd. Karakteristiek voor Elinkwijk is de stedenbouwkundige structuur van de wijk. Deze wordt door de realisatie van het windmolenpark niet aangetast. Het effect is daarom beperkt.

Beplanting langs de Vecht ontnemt het zicht vanuit het beschermd dorpsgezicht Oud Zuilen en Slot Zuylen op het plangebied. De windmolens zijn wel te zien boven de beplanting uit, maar verstoren de structuur van Oud Zuilen en de relatie met de Vecht niet. Door het windmolenpark worden deze cultuurhistorische waarden maar beperkt aangetast.

Beschermd dorpsgezicht Haarzuilens en kasteel De Haar liggen op een ruime afstand van het plangebied (+ 4 km). Het tussenliggende gebied kent een grote openheid, waardoor de windmolens vanuit Haarzuilens te zien zijn.

Verkeer

In het MER wordt geconcludeerd dat sprake is van een verhoogd extern risico vanuit de aanwezige infrastructuur (wegen, spoorwegen, vaarwegen). Echter, er kunnen (bron)maatregelen worden getroffen voor het oplossen van eventuele knelpunten. Die worden in de uitwerking in beeld gebracht. Op basis van de afstanden tot infrastructuur en de verkeersintensiteiten worden geen grote knelpunten verwacht.

3.4.5. Maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA)

Uit de MKBA komt naar voren dat maatschappelijke baten voor windenergie op Lage Weide groter zijn dan de kosten. Het positieve resultaat komt vooral door een combinatie van opbrengsten uit elektriciteit, subsidie en de relatief hoge kosten als uitgeweken zou moeten worden naar alternatieve maatregelen om dezelfde hoeveelheid CO₂-emissie te beperken (de zogenaamde preventiekosten).

Uit de MKBA komt ook naar voren dat het effect op de woningwaarde beperkt is en op termijn nihil. Totdat de windmolens daadwerkelijk zijn gerealiseerd, zou enige waardedaling als gevolg van het bouwen van de windmolens kunnen optreden. Daarna is er echter snel sprake van gewinning, waardoor de huizenprijzen zich herstellen. De hinder voor omwonenden, uitgedrukt in een woningwaarde-effect op middellange termijn, blijft daarom beperkt en heeft dan ook een klein aandeel in het totale saldo.

3.4.6. Ruimtebeslag

De windmolens waar in deze structuurvisie van wordt uitgegaan, hebben een hoogte van circa 100 meter en rotorbladen die een draaicirkel maken met een diameter van circa 100 meter. Naast de fysieke ruimte die de windmolens innemen, hebben windmolens ook effect op de omgeving. Dit wordt in de volgende paragrafen behandeld.

3.4.7. Effect op de ontwikkelingsmogelijkheid van bedrijven en kantoren

De plaatsing van windmolens heeft een positief effect voor bedrijven die een windmolen op hun bedrijfsterrein laten plaatsen, namelijk een financiële bijdrage aan de bedrijfsvoering en een bijdrage aan een milieuvriendelijk of duurzaam imago. Ook andere bedrijven kunnen via afname van groene stroom of aandelen in het park profijt hebben. Er kunnen ook negatieve effecten optreden, bijvoorbeeld als een windmolen de ontwikkelingsmogelijkheden van een naastgelegen bedrijf beperkt door bijzondere veiligheidseisen of als er een effect is op het leefklimaat en daarmee de arbeidsomstandigheden van werknemers. Eventuele hinder voor werknemers heeft volgens het gezondheidsadvies van de GG&GD vooral te maken met slagschaduw. Hier zijn maatregelen tegen te treffen door het aanbrengen van zonwering.

Veiligheid

De risicocontouren die in § 3.4.3 besproken zijn, hebben als gevolg dat de uitbreiding van kantoorruimte naar een omvang groter dan 1500 m², nieuwe vestiging van kantoren groter dan 1.500 m² en nieuwe bedrijfswoningen binnen deze contouren niet mogelijk zijn.

Bedrijfswoningen mogen niet binnen de risicocontouren vallen.

Een uitzondering op de mogelijkheden binnen de risicocontouren voor externe veiligheid, zijn de initiatieven van de eigenaar van het bedrijfsperceel waar de windmolen wordt geplaatst. Het 'eigen pand' (intern) kan worden uitgebreid binnen de regels van het geldende bestemmingsplan en kent niet de beperkingen vanuit de externe veiligheidscontouren. Via

de arbo-regels worden werknemers beschermd tegen onveilige situaties.

Tot slot geldt dat, als binnen 50 meter vanaf de voet van de windmolen zich een bedrijfshal bevindt (waar overdraai van de wieken over kan plaatsvinden), de eigenaar van de bedrijfshal toestemming moet geven voor de plaatsing van de windmolen.

Bovenstaande aspecten zullen in de uitvoeringsfase, toegespitst op de concrete situatie, onderzocht worden.

Effecten van mogelijke bouwhoogten op Lage Weide op het rendement van de windmolen

Grote en hoge gebouwen hebben vooral impact op de opbrengst van windmolens die dichtbij staan. De opbrengst van het hele windpark wordt vooral beïnvloed door de ruwheid, ofwel bebouwing, in de grotere omgeving.

Concreet betekent het dat gebouwen tot een hoogte van 30 m in principe geen probleem vormen. Dit zijn de bouwhoogten die met een ontheffing reeds zijn toegestaan in het huidige bestemmingsplan. In een beperkte zone, langs de Isotopenweg, zijn in het bestemmingsplan bouwhoogten tot 45 m toegestaan. Dit kan eventueel beperkte gevolgen hebben voor één van de windmolenlocaties (niet opgenomen in het voorkeursalternatief). Het belangrijkste is om de hoek tussen west en zuid vanaf de windmolens vrij te houden van grote obstakels.

Figuur 3.4 B Bouwhoogtes die mogelijk zijn volgens het huidige geldende bestemmingsplan

Geen cumulatie-effecten binnen de geluidruimte van het bedrijventerrein

De plaatsing van windmolens valt direct onder het Activiteitenbesluit. Ook de geluidnormen voor windmolens zijn vastgelegd in het Activiteitenbesluit. De activiteit hoeft niet te voldoen aan de eisen zoals gelden in het kader van de geluidzone voor het industrieterrein Lage Weide. Realisatie van windmolens heeft geen effect op de beschikbare geluidruimte van industrieterrein Lage Weide en heeft geen negatief effect op de vestiging van nieuwe of uitbreiding van bestaande bedrijven op Lage Weide.

Zware milieucategorieën en opslag gevaarlijk stoffen

Bij de bedrijven in de zware milieu-categorieën mag geen sprake zijn van overdraai (van de wieken) over het perceel. Dit is niet het geval bij de mogelijke windmolenposities.

Daarnaast geldt een beperking voor opslag van gevaarlijke stoffen. Dit is vergelijkbaar met de huidige ontwikkelmogelijkheden in het bestemmingsplan. Als zich een BRZO bedrijf op Lage Weide vestigt, kan dit ook gevolgen hebben voor naastgelegen bedrijven.

Effect op leefklimaat - arbeidsomstandigheden

Windmolens hebben effect op het leefklimaat in het gebied en daarmee op de arbeidsomstandigheden van de werknemers, specifiek vanwege de aspecten geluid en slagschaduw. Uit het geluidsonderzoek blijkt dat het geluid van windmolens overdag – als werknemers op Lage Weide werkzaam zijn – over het algemeen niet boven het reeds aanwezige geluid van industrie en de A2 uit zal komen. De effecten voor werknemers zijn dan ook beperkt.

Slagschaduw is een aandachtspunt. Afhankelijk van de oriëntatie van (kantoor)gebouwen kan er een beperkt deel van de dag slagschaduw op de ramen vallen. Het zijn vooral de bedrijven en kantoren die ten noorden van de windmolens liggen, binnen 500 meter, en ramen hebben die uitkijken op de windmolens. Aan de mogelijke effecten op werknemers wordt in

het gezondheidsadvies van de GG&GD aandacht besteed.

3.4.8. Effect op overige functies

Detailhandel

Detailhandel zoals is gevestigd op Lage Weide, valt niet in de categorie kwetsbare functie voor wat betreft externe veiligheid; wel in de categorie beperkt kwetsbaar. Dat betekent dat binnen een straal van 35 meter vanaf de voet van een windmolen geen detailhandel mag zijn gevestigd. Op Lage Weide is slechts beperkt detailhandel gevestigd en niet binnen een straal van 35 meter van mogelijke windmolenlocaties. Windmolens hebben daarom geen effect op uitbreidingsmogelijkheden voor de aanwezige detailhandel. Ook voor de toekomst geldt dat binnen de risicocontouren voor externe veiligheid rondom windmolens buiten de 35 meter geen extra beperkingen bovenop het huidige bestemmingsplan zullen gelden. Dit zou alleen het geval zijn bij complexen groter dan 1000 m² waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en supermarkten of warenhuizen met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² (kwetsbare functies). Vestiging hiervan is nu al niet mogelijk in het huidige bestemmingsplan.

Woningen

In het MER is onderzocht of aan de wettelijke normen en achtergrondniveau voor geluid kan worden voldaan ter plaatse van geluidsgevoelige bestemmingen (woningen, ziekenhuis e.d.). Zoals in paragraaf 3.4 naar voren is gekomen, worden de wettelijke normen en het achtergrondniveau niet overschreden of kan met mitigerende maatregelen aan de gestelde randvoorwaarden worden voldaan. Dit betekent dat rondom Lage Weide ook nieuwe woningen kunnen worden toegevoegd.

Antonius ziekenhuis

Met name van belang voor het ziekenhuis is de geluidsbelasting. Bij plaatsing van windmolens op Lage Weide is sprake van een beperkte toename van het geluid op de gevel, maar dit blijft ruimschoots binnen de wettelijke normen en onder het bestaande achtergrondgeluidniveau.

3.5. Conclusie effecten van windmolens op omliggende functies

Functioneel gezien passen windmolens goed op een bedrijventerrein. Uit het milieueffectrapport (MER) blijkt dat het plaatsen van windmolens in diverse opstellingen en op diverse locaties mogelijk is, waarbij in een aantal gevallen maatregelen nodig zijn om de leefkwaliteit in de omgeving te garanderen. Een concentratie van windmolens in een cluster centraal op Lage Weide heeft de voorkeur.

Naast de effecten die in het MER zijn onderzocht, heeft het plaatsen van windmolens ook een effect op de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van functies op en nabij Lage Weide. Het duidelijkste is dat bij kantoren en bedrijven die in de nabijheid van windmolens zijn gevestigd. Het gaat daarbij vooral om de mogelijkheid tot het vergroten of realiseren van kantoren groter dan 1.500 m² binnen een afstand van 149 meter vanaf de mastvoet van de windmolen. Dit betekent voor een beperkt aantal kantoren op Lage Weide dat ten opzichte van de huidige situatie de uitbreidingsruimte vermindert of niet kan plaatsvinden op een deel van het bedrijfsperceel.

Voor de overige functies in en nabij Lage Weide zijn er geen beperkingen. De plaatsing van windmolens nabij de plas Lage Weide verdient bij de uitwerking zorgvuldige inpassing ter bescherming van de daar aanwezige natuurwaarden. De nieuw te bouwen woningen in Leidsche Rijn verdragen zich goed met de windmolens. Natuurlijk zal bij de nadere uitwerking rekening moeten worden gehouden met de woningbouwplannen.

6. Toetsing aan provinciaal beleid (Structuurvisie, Ruimtelijke Verordening)

Het windplan past binnen het vigerende beleid van de Provincie Utrecht. De locatie Lage Weide wordt met name genoemd als geschikte locatie in zowel de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 als de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013. De locatie wordt beschouwd als een ruimtelijke geschikte locatie voor de realisatie van windturbines.

7. Betrokkenheid gemeentebestuur

De Gemeente heeft in 2008 het programma "Utrecht maakt Nieuwe Energie" vastgesteld. Daarin staat de ambitie verwoord om in 2030 CO₂-neutraal te willen zijn. Om dat te bereiken

is onder andere de oprichting van windparken nodig, zonder windenergie is de invulling van deze ambitie niet haalbaar. Op verzoek van de gemeenteraad is in 2009/2010 derhalve een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden voor windenergie in Utrecht uitgevoerd waarbij Lage Weide, samen met Rijnenburg, als geschikte locatie naar voren kwam. Dit haalbaarheidsonderzoek is op 13 april door het college van B&W vastgesteld. In december 2010 heeft de gemeente – via een collegebesluit – laten weten dat de gemeente initiatieven van derden tot het realiseren van windmolens zal faciliteren.

In het voorjaar van 2011 heeft de gemeente de markt verzocht om met concrete voorstellen te komen voor de oprichting van een windmolenpark op Lage Weide. Deze voorstellen werden beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- worden bewoners en ondernemers betrokken bij de planvorming, de exploitatie en het afnemen van stroom?
- sluit het initiatief aan op het gewenste aantal windmolens?
- zijn financiële en organisatorische risico's goed afgedekt?

Het voorstel van Weidewind BV (het windplan van Energie-U met professionele ondersteuning van Ecofys, Renewable Factory en BLIX) kwam daarbij als beste uit de bus. In oktober 2011 stuurde het college van B&W een persbericht uit met de volgende kop en citaat:

Energie-U kan plan voor windpark op Lage Weide uitwerken, Gemeente werkt mee aan initiatief voor windmolens. De verantwoordelijk wethouder over de selectie van Energie-U in het persbericht: 'Het is een professioneel initiatief van Utrechters zelf. Duurzame energie en bewonersparticipatie gaan hier hand in hand'.

..... Uit het plantraject zal blijken welke variant de voorkeur heeft van de initiatiefnemer, de gemeente en de belanghebbenden. Op basis hiervan wordt het voorstel omgezet in een te realiseren plan.....

Op 26 januari 2012 is dit voornemen van de gemeente besproken in de Raad en daarna is het planproces van start gegaan. Een ruime meerderheid van de Raad was daar voor, alleen de VVD diende een tegenmotie in die niet werd aangenomen. Het planproces bestond uit een gedetailleerde planMER-procedure, een MKBA (Maatschappelijke Kosten Baten Analyse) en het opstellen van een Structuurvisie. Het gehele proces werd begeleid door een klankbordgroep waarbij omwonenden en belanghebbende organisaties deelnamen. Bovendien is advies gevraagd van de commissie-mer.

Dit proces heeft geleid tot de Structuurvisie Windmolens Lage Weide (mei 2013) die uiteindelijk op 30 januari 2014 in de Raad niet is vastgesteld.

8. Bevoegdheid en doelstelling Provincie

Als bijdrage aan de landelijke doelstelling van de realisatie van 14 procent duurzame energie in 2020 en 16 procent in 2023, hebben de Nederlandse provincies in 2013 twee overeenkomsten gesloten met het Rijk: de overeenkomst Wind op Land en het SER-

Energieakkoord voor duurzame groei. Daarmee hebben de provincies zich (via hun vertegenwoordiging in het IPO) gezamenlijk vastgelegd op het realiseren van 6.000 MW operationeel windvermogen op land in 2020. Op 18 juni 2013 is de verdeling van dit windvermogen per provincie vastgesteld. Van de afgesproken resultaatsverplichting van 6.000 MW windvermogen op land in 2020, is 65,5 MW, oftewel 1 procent, toebedeeld aan de provincie Utrecht. De afspraken die in 2013 zijn gemaakt tussen Rijk en provincies zijn in het bestuurlijk overleg tussen Rijk en IPO van 27 januari 2014 herbevestigd en als volgt geformuleerd:

1. De eerste prestatieafspraken is, dat iedere provincie uiterlijk 30 juni 2014 voor zijn deel van de 6000 MW (provinciale taakstelling), de ruimte planologisch moet hebben vastgelegd in provinciale structuurvisies.
2. De tweede prestatieafspraken is, dat de provincies en het Rijk zich actief zullen inspannen om de initiatieven voor windenergie die bijdragen aan hun provinciale taakstelling te ontwikkelen door op tijd te starten met de benodigde m.e.r.-procedures, vergunningprocedures, bestemmingsplanprocedures/inpassingsplanprocedures en coördinatie-regelingen, zodat uiterlijk op 1 januari 2018 kan worden begonnen met de bouw van de windturbineparken.
3. De derde prestatieafspraken is, dat het Rijk en de provincies de voorwaarden die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van windparken in de door de provincies aangewezen gebieden regelen. Hiertoe is een kernteam geformeerd van Rijk, provincies en brancheorganisatie dat zich richt op de voortgang van de prestatieafspraken en het oplossen van knelpunten.
4. De vierde prestatieafspraken is, dat in provincies die niet leveren wat is afgesproken de Rijkscóördinatie-regeling wordt ingezet.

Het betreft hier dus 'prestatieafspraken' en geen inspanningsverplichtingen, maar resultaatsverplichtingen die zonder meer zullen moeten worden nagekomen. Bij gebreke van nakoming kan het Rijk dus de provincie door toepassing van de Rijkscóördinatie-regeling tot nakoming dwingen.

Ter uitvoering van de voormelde doelstellingen tot inpassing van windenergie in het Nederlandse landschap is op grond van de Crisis- en Herstelwet de Elektriciteitswet (hierna: "EW") aangepast door toevoeging van een nieuw artikel, artikel 9e EW. Vanwege het grote belang dat door het Rijk wordt gehecht aan de daadwerkelijke realisatie van windmolenparken heeft men de realisatie van windparken met een vermogen tussen 5 en 100 MW aan de provincies, en dus niet aan de gemeenten toebedeeld. Dat de provincie Utrecht zich van deze verantwoordelijkheid ook bewust is volgt uit de PRS waarin op pagina 30 van de PRS wordt vermeld: "voor initiatieven tussen de 5 en de 100 MW wordt mogelijk van rechtswege windenergie tot provinciaal belang genoemd."

Artikel 9e EW beoogt de regie van inpassing van deze windmolenparken dus bij de provincies te houden en weg te halen bij de gemeenten en daarmee wordt beoogd te bewerkstelligen dat de windparken, ondanks gemeentelijk verzet, daadwerkelijk worden gerealiseerd. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2009/10,32 127, nr. 3 p. 70) wordt dit aldus verwoord dat in veel gevallen het bestemmingsplan de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie als bedoeld in dit lid niet toestaat. Daarom bepaalt dit artikel dat de provinciale staten de realisatie van een windmolenpark op een locatie kunnen - en in de gevallen van lid 2 (waarover onderstaand) moeten - afdwingen via een inpassingsplan.

Artikel 9e lid 2 EW schrijft provinciale staten voor dat zij in ieder geval toepassing moeten geven aan de in lid 1 neergelegde bevoegdheid (dat is de bevoegdheid tot aanwijzing van gronden voor de aanleg of uitbreiding van een windenergiepark tussen 5 en 100 MW en de vaststelling daarvoor van een inpassingsplan) indien een producent een voornemen tot de aanleg van een windmolenpark bij de provincie heeft gemeld en de betrokken gemeente een aanvraag tot vaststelling of wijziging van het bestemmingsplan heeft geweigerd.

De enige uitzondering op deze verplichting is vermeld in lid 5 van artikel 9e EW waarin is bepaald dat het tweede lid niet van toepassing is "indien is voldaan aan de krachtens het zesde lid voor die provincie gestelde realisatienorm."

Uit voorgaande artikelliden volgt dus - conform de achterliggende doelstelling van het artikel de realisatie van windparken daadwerkelijk mogelijk te maken - dat indien de gemeente niet wil meewerken aan een initiatief tot realisatie van een windmolenpark, de provincie verplicht is de gemeente te overrulen en een inpassingsplan vast te stellen.

Uit de memorie van toelichting bij de Wet Wijziging Crisis- en Herstelwet (Kamerstukken II 2010/11, 32 588, nr 3, p. 6-7) volgt dat lid 2 onverlet laat dat de provincie op gronden vanwege goede ruimtelijke ordening kan besluiten geen inpassingsplan vast te stellen voor de betreffende locatie. Daarmee bestaan dus slechts twee weigeringsgronden voor de provincie om medewerking te verlenen aan een inpassingsplan:

1. Om redenen van goede ruimtelijke ordening;
2. Toepasselijkheid van artikel 9e lid 5 EW inhoudende dat reeds is voldaan aan de realisatienorm.

Beide uitzonderingen zijn in de onderhavige situatie echter niet van toepassing:

Uitzondering 1 - goede ruimtelijke ordening: De provincie heeft zich altijd op het standpunt gesteld de locatie Lage Weide in ruimtelijk opzicht aanvaardbaar te vinden. Dit is recentelijk in de Tweede partiële herziening PRS 2013-2028 en PRV 2013 nog eens expliciet door de provincie vastgesteld. Als vaststaand feit geldt dus dat geen ruimtelijke bezwaren bestaan

tegen de locatie Lage Weide. Op grond daarvan kan de provincie zich dus niet onttrekken aan de werking van artikel 9e lid 2.

Uitzondering 2 - de provincie heeft reeds voldaan aan de realisatienorm: Artikel 9e lid 5 EW stelt expliciet als eis dat de provincie aan lid 2 alleen dan geen medewerking hoeft te verlenen indien is voldaan aan het vastgestelde realisatievermogen. Indien de realisatienorm nog niet is gehaald, en dat is hier het geval, dan mag de provincie dus niet weigeren een inpassingsplan vast te stellen.

Tot slot kan de provincie zich niet blijven verschuilen achter het college-akkoord waarin is opgenomen dat windlocaties alleen bij voorkeur met gemeentelijk draagvlak worden gerealiseerd. Een politieke afspraak in een college-akkoord is nu eenmaal van lagere orde dan een wet.

Concluderend

Gebleken is dat:

- op Lage Weide een windpark van 6 windturbines met een totaal vermogen van ca, 15 MW gerealiseerd kan worden ruimschoots binnen de geldende hindernormen
- de gemeenteraad daar niet meer aan mee wil werken en daartoe de Structuurvisie Windmolens Lage Weide niet heeft vastgesteld en daarmee de ruimtelijke procedure (leidend tot wijziging bestemmingsplan en afgifte omgevingsvergunning) heeft stopgezet
- het windplan past binnen het vigerend beleid van de Provincie Utrecht (PRS en PRV 2013-2028)
- het een windpark betreft van tussen de 5 en 100 MW waardoor de Provincie het bevoegd gezag is
- de Provincie conform de E-wet een vergunning dient af te geven omdat de windlocatie ruimtelijk geschikt is en omdat de provinciale doelstelling nog niet bereikt is

Weidewind BV vraagt daarom de Provincie Utrecht om medewerking bij het opstellen en vaststellen van een Provinciaals Inpassingsplan. Met deze aanvraag hebben we de naar onze mening alle relevante beschikbare informatie ingediend - conform de in de Wet Ruimtelijke Ordening gestelde eisen - op basis waarvan u een goed gefundeerd besluit kunt nemen. Als u nog vragen heeft of nadere informatie wenst dan horen we dat graag.

Wij zien uw reactie tegemoet en treden graag op korte termijn met u in overleg om tot nadere afspraken m.b.t. het inpassingsplan te komen.

Hoogachtend,

Namens Energie-U

namens WeideWind BV

Simone Maase

Kees van der Leun

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'S. Maase', with a stylized flourish at the end.A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kees van der Leun', with a long horizontal line extending to the right.

Bijlagen:

1. PlanMER (hoofdrapport en bijlagen)
2. MKBA
3. Structuurvisie
4. Raadsbesluit gemeente